

بِسْمِ تَعَالَى

معاونت بهداشتی

دانشگاه علوم پزشکی استان اصفهان

بسمتہ آموزشی

آشنایی با ساختار و فرآیندهای

دفتر پژوهش های کاربردی و کتابخانه

معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی استان اصفهان

ویژه مدیران شبکه های بهداشتی درمانی

تهیه و تنظیم : دفتر پژوهش های کاربردی مرکز بهداشت استان

سال ۱۳۹۵

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۲-۳	مقدمه، ماموریت، بیانیه ماموریت و چشم انداز دفتر پژوهش های کاربردی و کتابخانه
۳	اهداف کلی
۳-۶	اجزای واحد :
	الف - دفتر پژوهش های کاربردی :
	- شرح وظایف کلی
	- فعالیت های عمده
	ب - کتابخانه و اطلاع رسانی :
	- شرح وظایف کلی
	- فعالیت های عمده
	- بخش های مختلف کتابخانه
	- شرایط و مقررات عضویت در کتابخانه
	- مدارک مورد نیاز جهت عضویت در کتابخانه
۷-۹	انواع طرح های تحقیقاتی:
	- طرح تحقیقاتی در حد تفویض اختیار
	- طرح تحقیقاتی بدون اعتبار (طرح های ۵۰۰/۰۰۰ ریالی)
	- طرح تحقیقاتی با بودجه بیشتر از سقف تفویض اختیار (بالتر از بیست میلیون ریال)
۹	فرآیند ارسال طرح های تحقیقاتی به دفتر پژوهش های کاربردی
۱۰	مجریان طرح های تحقیقاتی
۱۱-۱۲	نحوه نگارش خلاصه پژوهش
۱۳-۱۴	نحوه همکاری با دانشجویان و مجریان در زمینه انجام پایان نامه یا طرح تحقیقاتی خارج از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۱۵-۱۷	لاین یا گرایش تحقیقاتی:
	- لاین یا گرایش تحقیقاتی چیست ؟
	- نحوه نگارش لاین تحقیقاتی
	- نحوه درخواست لاین تحقیقاتی
	- نحوه اطلاع از تصویب لاین تحقیقاتی
۱۸	پیوست ۱: نمونه فرم درخواست و پیشنهاد لاین تحقیقاتی
۱۹	پیوست ۲: فرم ارزشیابی طرح تحقیقاتی در دفتر پژوهش های کاربردی معاونت بهداشتی
۲۰	پیوست ۳: اسامی مراکز تحقیقاتی و رشد

◆ مقدمه:

پژوهش یکی از اساسی‌ترین نیازها برای نیل به پیشرفت و توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی یک کشور است و قدرت و استقلال هر کشوری بر پژوهش و تولید علم استوار است. بنابراین نوع و سطح فعالیت‌های پژوهشی یکی از شاخص‌های اصلی توسعه و پیشرفت محسوب می‌شود.

دفتر پژوهش‌های کاربردی در حوزه معاونت بهداشتی و مرکز بهداشت استان از دو بخش تشکیل شده است :

الف- دفتر امور پژوهش‌های کاربردی: مسئولیت ساماندهی و نظارت بر کلیه فعالیت‌های پژوهشی را به عهده دارد. از

اهم فعالیت‌های این دفتر نیازسنجی، برنامه‌ریزی و هدایت و مشاوره پروژه‌های تحقیقاتی می‌باشد.

ب- کتابخانه: کتابخانه‌ی این معاونت با بیش از ۵۰۰۰ جلد کتاب و نرم افزار کتابخانه پارس آذرخش ضمن اتصال به

شبکه کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان آماده ارائه خدماتی چون جستجو، امانت کتاب، راهنمایی و مشاوره به

کارکنان حوزه سلامت و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد.

◆ مأموریت دفتر پژوهش‌های کاربردی و کتابخانه:

هدف از تشکیل دفتر پژوهش‌های کاربردی توسعه کمی و کیفی پژوهش‌های بهداشتی و افزایش امکان دست‌یابی

کارکنان حوزه سلامت به منابع اطلاعاتی می‌باشد.

◆ بیانیه مأموریت دفتر پژوهش‌های کاربردی و کتابخانه :

دفتر پژوهش‌های کاربردی مسئولیت توسعه و گسترش فرهنگ پژوهش و کتابخوانی را بر عهده دارد. این دفتر تلاش

دارد با ترغیب و توانمندسازی کارکنان حوزه سلامت در انجام تحقیقات بهداشتی، باعث گسترش کمیت و کیفیت پژوهش-

های بهداشتی شود. با ایجاد زمینه‌های مناسب جهت دست‌یابی کارکنان حوزه سلامت به منابع اطلاعاتی چاپی و

الکترونیک، در راستای حل مشکلات بهداشتی گام بردارد. با کمک در طراحی پژوهش‌ها، تصویب و ارسال طرح‌های

مصوب به معاونت تحقیقات و فناوری باعث تسهیل و تسریع در انجام طرح‌های پژوهشی بهداشتی شود.

♦ چشم انداز دفتر پژوهش های کاربردی و کتابخانه :

ما برآنیم تا:

- با سوق دادن کارکنان حوزه سلامت به سمت طراحی و انجام پژوهش در راستای اولویت های سیستم بهداشتی و استفاده از نتایج حاصل از این تحقیقات، جهت حل مشکلات بهداشتی گام برداشته و باعث ارتقاء سلامت جامعه در راستای سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور شویم.
- به عنوان یک دفتر پژوهش های کاربردی برتر در سطح استان و مرجعی برای سایر معاونت ها و مراکز در زمینه پژوهش های کاربردی شناخته شویم.
- پیشتاز استفاده از فناوری های نوین در بخش بهداشت باشیم.
- تقویت نظام اطلاع رسانی و دست یابی پرسنل به اطلاعات به روز و کارآمد از طریق تهیه کتب چاپی و الکترونیک و بسطرسازی مناسب جهت گسترش فرهنگ کتابخوانی.

♦ اهداف کلی :

- توسعه کمی و کیفی پژوهش های بهداشتی
- افزایش امکان دست یابی پرسنل به منابع اطلاعاتی
- ارتقاء آگاهی، نگرش و عملکرد پرسنل بهداشتی در خصوص علوم وابسته به پژوهش

♦ اجزای واحد :

الف- دفتر پژوهش های کاربردی :

• شرح وظایف کلی :

- گسترش کمیت و کیفیت پژوهش های بهداشتی
- دست یابی پرسنل به منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیک
- تسهیل و تسریع در تصویب و انجام طرح های پژوهشی بهداشتی

• فعالیت های عمده این دفتر به شرح زیر می باشد:

- تشکیل شورای مرکزی دفتر پژوهش های کاربردی جهت بررسی و تصویب طرح های پژوهشی رسیده از طرف کارکنان بهداشتی و سایر بخش ها
- کارشناسی و بررسی طرح های پژوهشی
- تصویب طرح ها، انعقاد قرارداد با مجریان و پرداخت بودجه طرح ها، انجام مشاوره پژوهشی
- تسهیل روند مشاوره آماری برای مراجعین
- استخراج اولویت های پژوهشی حوزه بهداشت و اعلام به شبکه ها، دانشکده ها و سایر ارگان ها در مقاطع زمانی مختلف
- برگزاری کارگاه های آموزشی در زمینه علوم وابسته به تحقیق (نظیر روش تحقیق مقدماتی و پیشرفته، روش تحقیق کیفی، مقاله نویسی، پرسشنامه نویسی، روش های بررسی متون و جستجو در بانک های اطلاعاتی، آمارحیاتی، نرم افزار آماری SPSS و ...)
- برگزاری کنفرانس های علمی-پژوهشی
- اطلاع رسانی در خصوص برگزاری همایش ها و کنگره
- همکاری با دانشجویان و مجریان طرح ها در زمینه طراحی و انجام پایان نامه و طرح تحقیقاتی در سیستم
- همکاری با کارکنان متقاضی لاین تحقیقاتی (مشاوره، دریافت، ارسال به دانشگاه، پی گیری تا حصول نتیجه و ارسال پاسخ به فرد متقاضی)
- بررسی مقالات ارسالی کارکنان واحدها و شبکه ها به سامانه پاداش مقالات و محاسبه مبلغ پاداش مقالات تایید شده بر اساس فرمت علم سنجی و ارسال مقالات به دانشگاه جهت دریافت پاداش
- برپایی غرفه به مناسبت هفته پژوهش
- تهیه بولتن خلاصه مقالات پژوهشی بهداشتی
- اطلاع رسانی در خصوص قوانین و مقررات پژوهشی
- اطلاع رسانی در خصوص دستورالعمل ها و راهنماهای پژوهشی
- جمع آوری اطلاعات و آمار مرتبط با پژوهش و ارائه گزارش

ب- کتابخانه و اطلاع رسانی :

• شرح وظایف کلی :

کتابخانه همزمان با شروع به کار دفتر فعالیت خود را آغاز کرد. در طول سال‌های فعالیت خود با گردآوری و سازماندهی منابع و ماخذ نوشتاری و غیرنوشتاری مجموعه مناسبی از مدارک علمی و تحقیقاتی را فراهم آورده که تا حدود زیادی پاسخگوی نیازهای علمی کارکنان و دانشجویان می باشد و در حال حاضر فعال ترین کتابخانه در بین معاونت های دانشگاه علوم پزشکی اصفهان محسوب می شود.

• فعالیت های عمده کتابخانه به شرح زیر می باشد:

- تدوین اساسنامه کتابخانه معاونت بهداشتی
- شرکت در نمایشگاه های کتاب و خرید کتب مرتبط با حوزه سلامت
- تهیه بانک اطلاعاتی پمفلت و کتابچه های آموزشی بهداشت
- تهیه آیین نامه اجرایی تشکیل کتابخانه در شبکه ها
- برقراری امکان استفاده از منابع الکترونیک کتابخانه مرکزی دانشگاه برای کارشناسان (ثبت نام افراد متقاضی عضویت در کتابخانه ملی (INLM و PMDR) و امکان استفاده از منابع الکترونیک این پایگاه ها با هماهنگی کتابخانه مرکزی دانشگاه

• بخش های مختلف کتابخانه شامل:

الف - خدمات فنی:

در این بخش کارهای خرید، آماده سازی، ثبت و فهرست نویسی کتب لاتین و فارسی انجام می شود. تهیه بارکدها و لیبل های کتب نیز از جمله کارهای این بخش می باشد. کتاب ها و لوح ها فشرده ی کتاب ها پس از هماهنگی با کتابخانه مرکزی دانشگاه ثبت و رده بندی می شوند. نشریات فارسی و لاتین در صورت لزوم و بر حسب مورد هم در این بخش نگهداری می شوند. پایان نامه های دانشجویان رشته های مختلف نیز وارد سیستم کتابخانه شده و ثبت و نگهداری می گردد.

ب - امانت:

این بخش ارایه خدمات به مراجعان را عهده دار می باشد. از جمله خدماتی که در این بخش ارایه می شود عبارتند از: امانت دادن منابع غیرمرجع و پی گیری برگشت منابع. در این بخش خدمات با استفاده از نسخه client نرم افزار پارس آدرخش دانشگاه انجام می گیرد که این امر بر سرعت و دقت کار می افزاید. مخزن کتاب برای کارکنان و دانشجویان باز می باشد. اعضا با استفاده از کامپیوتر موجود در این قسمت که متصل به سیستم نرم افزاری کتابخانه پارس آدرخش می باشد کتاب های مورد نظر خود را جستجو می کنند و امانت می گیرند.

ج - بخش مرجع:

در این بخش کتب مرجع نگهداری می شوند. (کتاب مرجع کتابی است که امانت داده نمی شود و باید در محل کتابخانه مورد استفاده قرار گیرد.)

• شرایط و مقررات عضویت در کتابخانه :

اعضاء هیئت علمی، کارکنان شاغل در حوزه معاونت بهداشتی، کارکنان شبکه های بهداشتی درمانی، کارکنان دانشگاه و دانشجویان کلیه مقاطع تحصیلی دانشگاه به صورت رایگان می توانند از خدمات این کتابخانه بهره مند گردند.

• مدارک مورد نیاز جهت عضویت در کتابخانه :

الف: هیئت علمی و کارکنان:

تکمیل فرم عضویت، ارائه نامه از محل خدمت، یک قطعه عکس

ب: دانشجویان:

دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با ارائه کارت کتابخانه مرکزی دانشگاه یا کارت دانشجویی معتبر می توانند از خدمات این کتابخانه بهره مند گردند.

♦ انواع طرح های تحقیقاتی

طرح های تحقیقاتی به طرق مختلف تقسیم بندی می شوند.
طرح های تحقیقاتی از نظر نوع، به ۳ گروه تقسیم می شوند:

۱- طرح های تحقیقاتی بالینی:

- منظور از طرح های تحقیقاتی بالینی کلیه طرح هایی است که هدف اصلی آن انجام یک سنجش تکرارپذیر در آزمودنی انسانی بوده و شامل مطالعات مشاهده ای، *Interventional* و موارد مشابه می شود.

۲- طرح های تحقیقاتی پایه

- طرح هایی که بر روی آزمودنی انسانی نبوده و جنس مطالعه از نوع *Experimental* (واجد انجام تحقیقات آزمایشگاهی) باشد به عنوان طرح پایه محسوب می گردد.
- در خصوص آن دسته از طرح هایی که بر روی نمونه انسانی انجام پذیرفته و به جهت کاربرد روش ها و تکنیک های علوم پایه، بودجه درخواستی برای مواد آزمایشگاهی مصرفی و غیر مصرفی و هزینه خدمات تخصصی آزمایشگاهی بیش از ۵۰ درصد از کل هزینه های طرح باشد، طرح مزبور (علی رغم استفاده از نمونه انسانی) به عنوان طرح پایه تلقی خواهد شد.

۳- طرح های HSR

- طرح هایی که پایه یا بالینی نبوده و ضمن انجام در عرصه (*Field*) خدمات آموزشی، پژوهشی یا سلامت، نتایج آن مستقیماً به صورت منطقه ای یا کشوری برای سیاستگذاری های آموزشی، پژوهشی، مالی، درمانی یا بازتوانی مورد استفاده مسئولین ذیربط و سفارش دهنده آن قرار گیرد.

طرح های تحقیقاتی بر اساس بودجه ی برآورد شده در پروپوزال نیز به سه گروه تقسیم می گردند:

الف- طرح تحقیقاتی در حد تفویض اختیار:

- به طرح هایی اطلاق می گردد که در شورای پژوهش حوزه معاونت قابل طرح و تصویب است. سقف بودجه این طرح-ها تا مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.
- پرداخت هزینه های این گونه از طرح های تحقیقاتی مصوب، در دو نوبت ۶۰ درصد (در ابتدا) و ۴۰ درصد پس از گزارش نهایی و برون داد طرح به صورت یک مقاله چاپ شده در مجلات خواهد بود.
- برون داد مقاله ای برای طرح های تحقیقاتی مصوب به شرح زیر است.
- مجریانی که بودجه طرح های آنها تا سقف ده میلیون ریال می باشد، موظف به انتشار مقاله حداقل در مجلات نمایه شده در ایندکس ۳ یا ۴ (ISC ، Index comprenicus و...) می باشند.
- بین ده تا بیست میلیون ریال انتشار مقاله حداقل در مجلات نمایه شده در ایندکس های ۳ (EMBASE, biological abstract, chemical abstracts)
- تا سقف پنجاه میلیون ریال انتشار مقاله حداقل در مجلات نمایه شده در ایندکس های ۱ و ۲ (ISI, pubmed)
- تبصره: این بند مربوط به طرح های با بودجه بیشتر از سقف بیست میلیون ریال می باشد.
- مجریان می توانند حداکثر دو طرح در دست اجرا تا سقف هر طرح ۲۰ میلیون ریال داشته باشند.

ب- طرح تحقیقاتی بدون اعتبار (طرح های ۵۰۰/۰۰۰ ریالی)

- به طرح هایی اطلاق می گردد که بودجه خاصی نیاز نداشته و عمدتاً "بخشی از فعالیت های شغلی کارکنان را شامل می شود. در این طرح ها محقق درصد دریافت تایید علمی یکی از شوراهای پژوهشی دارای تفویض اختیار می باشد.
- پس از اختصاص شماره تصویب به طرح تحقیقاتی بدون اعتبار مجری ملزم به ارائه برون داد طرح به صورت یک مقاله چاپ شده در مجلات علمی-پژوهشی (مجلات نمایه شده در ایندکس ۳ یا ۴) می باشد. لازم به ذکر است مجری مختار است مقاله حاصل از طرح خود را در مجلات نمایه شده در ایندکس های ۲ و ۱ چاپ نماید.
- به مجریان این گونه طرح ها کمک هزینه پژوهشی به مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال پس از پایان طرح و ارائه برون داد طرح به صورت یک مقاله چاپ شده در مجلات ذکر شده در بند قبلی پرداخت خواهد شد.

ج- طرح تحقیقاتی با بودجه بیشتر از سقف تفویض اختیار (بالتر از بیست میلیون ریال)

- به طرح هایی اطلاق می شود که بودجه ی آنها بالاتر از ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد و قابل بررسی در شورای پژوهشی معاونت بهداشتی نمی باشند. مجری این گونه طرح ها بایستی پروپوزال خود را مستقیما به یکی از شوراها ی پژوهشی دانشگاه ارسال نماید.
- پروپوزال این طرح های پژوهشی توسط مجری به صورت برخط (online) از طریق سایت پژوهشیار به معاونت پژوهشی دانشگاه ارسال می شود.
- نکته: محققان برای ارسال طرح تحقیقاتی به شورای پژوهشی دانشگاه، می توانند پروپوزال خود را به صورت آنلاین و از طریق سایت پژوهشیار معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه به آدرس <http://researches.mui.ac.ir> و آدرس پست الکترونیکی researchmanager@mui.ac.ir ارسال نمایند.
- پس از اختصاص شماره تصویب به طرح تحقیقاتی با بودجه بیشتر از سقف تفویض اختیار، مجری ملزم به ارائه برون داد طرح به صورت یک مقاله حداقل در مجلات نمایه شده در ایندکس های ISI و PubMed) می باشد.

♦ فرآیند ارسال طرح های تحقیقاتی به دفتر پژوهش های کاربردی :

طرح های پژوهشی مرتبط با حوزه معاونت بهداشتی دانشگاه بر اساس اولویت های پژوهشی سال ۱۳۹۴ یا اولویت های پژوهشی نقشه جامع و ... به دو شکل خلاصه پژوهشی و یا طرح پژوهشی در قالب پروپوزال مورد پذیرش و بر اساس چک لیست ارزشیابی طرح های پژوهشی صرفا از طریق ارسال به آدرس پست الکترونیکی این دفتر به نشانی hsr@mui.ac.ir دریافت و مورد بررسی قرار می گیرد. (پیوست ۲)

♦ مجریان طرح های تحقیقاتی :

- مجریانی که در کادر اعضای هیات علمی دانشگاه نمی باشند، می توانند طرح های پژوهشی خود را در سقف بیست میلیون ریال پیشنهاد نموده و یا در صورت تمایل با اعضای هیات علمی مرتبط از نظر تخصص و لاین تحقیقاتی همکاری نمایند.
- افرادی که مدرک کارشناسی ارشد و دکترای حرفه ای دارند در صورتی که مجری اول دو طرح تحقیقاتی پایان یافته می باشند، یا نویسنده اول یا نویسنده مسئول مقاله با ایندکس ISI یا Pubmed هستند، می توانند طرح تحقیقاتی تا سقف ۵۰ میلیون ریال ارائه نمایند.
- برای افرادی که مدرک تخصص بالینی یا PHD دارند به شرط وجود شرایط فوق می توانند طرح تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال ارائه نمایند.
- تمام محققان غیر هیات علمی با مدرک کارشناسی و کمتر موظف هستند گواهی معتبر گذراندن کارگاه روش تحقیق از مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (EDC) در هنگام ارائه طرح داشته باشند.
- کلیه مجری یا مجریان طرح های پژوهشی که عضویت در کادر هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان را ندارند، لازم است به این مورد توجه نمایند به آن دسته از کارکنانی که وظیفه سازمانی خود را انجام می دهند، حق الزحمه تحقیق تعلق نمی گیرد. این موارد نیاز به نظارت جدی دارند و بایستی از طرف مدیر بلافاصل محل خدمت نامه کتبی مبنی بر این که فعالیت کارمند مربوطه در تحقیق مزبور (با ذکر جزئیات آن) در زمره وظایف سازمانی وی نیست، داشته باشند.

◆ نحوه نگارش خلاصه پژوهش:

• خلاصه پژوهش (abstract) :

خلاصه باید معرف محتوای اصلی طرح پژوهشی باشد و الزاماً باید ساختاردار بوده (Structured abstract) و بیش از دو صفحه A4 نباشد. خلاصه پژوهش شامل زیر بخش‌های ذیل است:

۱. عنوان
۲. مقدمه (Introduction) یا بیان مسئله
۳. هدف کلی
۴. اهداف جزئی
۵. سوالات
۶. فرضیات
۷. مواد و روش اجرا (Methods)

۱. عنوان:

درب‌گیرنده چه چیزی را (What)، روی چه افرادی (Who, Whom) است و در صورتی که طرح دارای نتایجی است که در منطقه خاص یا زمان خاصی معتبر است و قابلیت تعمیم به سایر افراد یا اجتماعات یا زمان‌ها را ندارد ذکر مکان (Where) و زمان (When) انجام مطالعه ضروری به نظر می‌رسد. در کل باید از نظر نگارش صحیح و جامع باشد (از حداقل کلمات استفاده شود و معنا را نیز تفهیم نماید).

۲. مقدمه (چرا این مطالعه انجام می‌شود):

مقدمه از دو بخش بیان مساله و توجیه اهمیت موضوع تشکیل شده است. در بیان مساله، تعریف مساله یا مشکل، تبیین وسعت و ابعاد آن (در واقع آن چه هست و آنچه باید باشد) میزان و شدت مشکل از نظر بروز، گستردگی و پیامدهای آن، توزیع مشکل (جغرافیایی، سنی و جنسی) ذکر می‌شود و نهایتاً این که چه سوال بدون پاسخی با این مطالعه پاسخ داده می‌شود. دلایل انتخاب موضوع، فواید ناشی از اجرای طرح، کاربردی بودن، ارائه راه حل به

منظور حل یکی از مشکلات نوین علمی یا اجرایی، کاهش قابل ملاحظه در هزینه ها، وقت و ازاین قبیل باعث توجیه اهمیت موضوع و ضرورت انجام تحقیق می گردد. نهایتاً در مقدمه خلاصه ای از بیان موضوع و دلالتی که ضرورت انجام مطالعه را اثبات کند ذکر می شود. این بخش بایستی در حد ۲ تا ۳ پاراگراف باشد.

۳. هدف کلی:

باید عینی، مختصر، جامع و قابل اندازه گیری باشد. در واقع بیانگر عنوان تحقیق می باشد فقط ابتدای آن به جای کلمه بررسی یا مطالعه از کلمه تعیین یا برآورد استفاده می شود.

۴. اهداف جزئی:

در واقع اجزای هدف کلی می باشد و لازم است با کلماتی که عملی را نشان می دهد نظیر تعیین یا برآورد آغاز و شاخص آماری مورد نظر نیز در آن ذکر گردد.

۵. سوالات:

همان اهداف جزئی می باشند که به صورت سوالی مطرح می شوند.

۶. فرضیات:

راه حل پیشنهادی پژوهشگر برای پاسخگویی به مسأله را فرضیه می نامند که همان پیش گویی نتیجه تحقیق می باشد.

۷. مواد و روش ها (چگونه این مطالعه انجام شد):

این قسمت باید دلالت کننده ی نوع تحقیق، طراحی تحقیق (Research Design)، زمان و مکان اجرا، جامعه تحقیق، ملاک انتخاب نمونه ها، معیارهای رد و پذیرش نمونه ها، حجم نمونه، روش نمونه گیری، روش و ابزار گردآوری اطلاعات، نحوه تعیین روائی و پایایی ابزار باشد. در این بخش بیان می شود آیا مداخله انجام می شود و در مورد نحوه مداخله توضیح داده می شود. همچنین روش انجام کار و آزمون های آماری مورد استفاده بیان می - گردد.

◆ نحوه همکاری با دانشجویان و مجریان در زمینه انجام پایان نامه یا طرح تحقیقاتی خارج از دانشگاه

علوم پزشکی اصفهان

- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با توجه به محدودیت های شدید مالی موجود و حق تقدم محققین داخل دانشگاهی، مسئولیتی در قبال حمایت مالی از طرح های پژوهشی یا پایان نامه های دانشجویی خارج از این دانشگاه نداشته ولیکن محققین خارج دانشگاهی می توانند بدون درخواست هزینه اجرای طرح، از امکانات دانشگاه با رعایت شرایط زیر استفاده نمایند:

الف- در صورت موافقت و عضویت یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی در فهرست اساتید راهنما یا مجریان طرح، معاونت تحقیقات و فناوری می تواند به طرح پژوهشی با رعایت ضوابط و بررسی آن از نظر رعایت مقررات اخلاق در پژوهش و بررسی امکان دسترسی و نوع طبقه بندی اطلاعات مورد نیاز از عرصه یا از بیماران در طرح، اعطای کد (بدون پرداخت هزینه اجرای طرح) نموده و دانشجو را با شرایط مندرج در بند بعدی به فیلد مورد نیاز معرفی نماید.

ب- با توجه به این که دانش فنی کلیه محققین و اعضای محترم هیات علمی به نوعی سرمایه معنوی دانشگاه محسوب می گردد، در تمامی مواردی که بدون پرداخت هزینه اجرای طرح از سوی دانشگاه، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در راهنمایی و اجرای طرح خارج از دانشگاهی مشارکت داشته باشد در صورتی که مجری اول باشد لازم است با امضای یک توافقنامه قبل از اجرای طرح، نویسنده اول یا نویسنده مسئول مقاله یا مقالات حاصل از آن، از دانشگاه علوم پزشکی تعیین شده و اگر تنها از فیلدهای این دانشگاه استفاده شده و یا استاد دانشگاه علوم پزشکی مجری اول نیست ابتدا طرح با رعایت ضوابط مورد بررسی قرار گرفته و در صورت احراز شرایط تصویب، دانشجو یا محقق خارج دانشگاهی به فیلد مورد تقاضا معرفی می گردد. دانشجو یا محقق خارج دانشگاهی موظف است در فیلد موردنظر از بین افرادی که با دانشگاه رابطه استخدامی دارند (اعم از هیات علمی یا غیر هیات علمی)، همکار طرح متناسب را انتخاب و در صورت موافقت وی حداکثر سه ماه فرصت دارد تا نامه افزوده شدن نام محقق داخل دانشگاهی را به فهرست مجریان طرح از بالاترین مقام پژوهش محل تحصیل خود اخذ و به این دانشگاه ارائه نمایند. ضمناً در این شرایط حداقل یکی از نویسندگان مقاله یا مقالات نهایی باید از این دانشگاه (با لحاظ آدرس صحیح دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در مقاله نهایی) باشد.

ج- کلیه طرح های ارسالی برای تصویب (یا درخواست حمایت جزئی یا کلی مالی) به شوراهای کارشناسی حوزه معاونت پژوهشی، شوراهای پژوهش های کاربردی معاونت های ستادی و مراکز تحقیقاتی وابسته مشمول مفاد این مصوبه بوده ولیکن مفاد مرتبط با طرح های خارج دانشگاهی و همچنین لزوم رعایت لاین تحقیقاتی، برای همه شوراهای واجد تفویض اختیار تصویب طرح لازم الاجرا می باشد. ضمناً طرح های پژوهشی که عنوان آن به تشخیص شورای مدیریت توسعه پژوهش، ارزیابی تحقیقات و هماهنگی امور مراکز تحقیقاتی دانشگاه و طی مصوبه مستقل، به عنوان "طرح سفارشی حوزه مدیریت توسعه پژوهش، ارزیابی تحقیقات و هماهنگی امور مراکز تحقیقاتی دانشگاه به مجری خاص واجد صلاحیت" تلقی گردد از مقررات این مصوبه مستثنی و کارشناسی تصویب آنها بر اساس قوانین و مقررات قبلی اقدام خواهد شد.

♦ لاین یا گرایش تحقیقاتی :

کلیه کارکنان طرحی، قراردادی، پیمانی و رسمی دانشگاه می توانند درخواست لاین و یا گرایش تحقیقاتی نمایند که این کار راسا توسط ارسال نامه درخواست از محل خدمت افراد صورت می گیرد.

• لاین یا گرایش تحقیقاتی چیست ؟

لاین تحقیقاتی زمینه ای است که عناوین طرح تحقیقاتی افراد در آن قرار می گیرد و در راستای آن می باشد. به منظور جلوگیری از پراکنده کاری محققین و در جهت هدایت تحقیقات و استفاده بهینه از بودجه های پژوهشی، گرایش تحقیقاتی توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و به صورت یک سیاست داخل دانشگاهی ایجاد گردید، به این معنا که کلیه علاقمندان داخل دانشگاهی اعم از اعضای محترم هیئت علمی دانشگاه، دانشجویان، کارکنان، نیروهای طرحی و ضریب کا، در صورتی که مجری اول طرح تحقیقاتی هستند و یا اعضا محترم هیئت علمی که استاد راهنمای اول پایان نامه های دانشجویی هستند ملزم به انتخاب یک لاین یا گرایش تحقیقاتی می باشند که در آن راستا نسبت به ارسال پروپوزال و انجام طرح تحقیقاتی اقدام می نمایند، داشتن لاین تحقیقاتی به منظور اخذ بودجه از دانشگاه ضروری است، البته در صورتی که طرح تحقیقاتی محققین داخل دانشگاهی توسط سایر سازمان ها و ارگان ها تامین اعتبار می شود داشتن لاین تحقیقاتی ضرورتی ندارد. همچنین لازم به ذکر است مسئولیت نظارت بر این امر بر عهده شوراهای پژوهشی دارای تفویض اختیار و در رأس آن حوزه مدیریت امور پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه است.

• نحوه نگارش لاین تحقیقاتی :

- لاین تحقیقاتی با عنوان تحقیق متفاوت است، لاین تحقیقاتی زمینه ای است که عناوین طرح تحقیقاتی افراد در آن قرار می گیرد و در راستای آن می باشد، هیچ گاه عنوان طرح نمی تواند به عنوان لاین یا گرایش تحقیقاتی پیشنهاد گردد.
- لاین تحقیقاتی نمی تواند دربرگیرنده همه ی علایق، گرایش ها یا تخصص و سمت افراد باشد، بهتر است بخشی از مجموعه تخصصی، که پتانسیل پژوهشی بیشتری دارد انتخاب شود. لاین هر فرد با توجه به صلاحیت حرفه ای و تخصص افراد تفسیر، بررسی و تصویب می شود. همچنین عنوان لاین تحقیقاتی انتخاب شده به عناوین تحقیقات قبلی فرد ارتباطی ندارد. لاین باید عبارتی علمی (و نه خودساخته) با معنایی مشخص، بدون ابهام و عینی باشد.

- مقوله هایی در حد یک رشته تحصیلی مثل طب سالمندی، سالمندان، بهداشت باروری، طب مکمل و ... عنوان لاین تحقیقاتی نمی باشد.
- عباراتی که معنای مشخصی ندارد، مثل روش های نوین، بیماری های شایع و ... عنوان لاین نمی باشد.
- عباراتی که در هر رشته ای می تواند معنای خاص داشته باشد نیز عنوان لاین تحقیقاتی محسوب نمی گردد.
- ارائه عبارات انگلیسی مشروط بر این که تعریف علمی و محدوده کاربرد آن از کتب درسی مربوطه ضمیمه گردد، بلامانع است.

• نحوه درخواست لاین تحقیقاتی :

هر یک از محققین داخل دانشگاهی می بایست از طریق نرم افزار اتوماسیون :

الف - تصویر حکم کارگزینی (دانشجویان ملزم به ارائه تصویر کارت دانشجویی می باشند)

ب- فرم تکمیل شده پیشنهاد لاین تحقیقاتی (پیوست ۱)

ج- درخواست کتبی خود را همراه با نامه ای از بالاترین مقام اداری محل کار یا تحصیل به مدیریت توسعه پژوهش، ارزیابی تحقیقات و هماهنگی مراکز تحقیقاتی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، ارسال نمایند.

• نحوه اطلاع از تصویب لاین تحقیقاتی :

جلسات بررسی لاین های تحقیقاتی متقاضیان در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه به طور مرتب برگزار می گردد بنابراین می توان پس از نوشتن پروپوزال و قبل از ارائه آن جهت تصویب نسبت به درخواست لاین تحقیقاتی اقدام نمود. اطلاع از تصویب لاین تحقیقاتی از طریق سایت معاونت تحقیقات و فناوری قسمت گرایش تحقیقاتی در روز بعد از جلسه و از طریق ارسال نامه دو هفته بعد از برگزاری جلسه میسر خواهد بود بدیهی است در صورت رد لاین تحقیقاتی مورد درخواست متقاضیان، از طریق نامه کتبی به ایشان اطلاع رسانی می گردد.

• نکات ضروری :

- هر فرد فقط یک لاین تحقیقاتی مصوب می تواند داشته باشد.
- لاین تحقیقاتی برای افراد مالکیت ایجاد نمی کند بدیهی است پیشنهاد لاین مشابه سایر افراد اشکالی ندارد، البته با توجه به تغییر برخی از سیاست ها تعدادی از لاین های قدیم هم اکنون قابل تصویب نمی باشند.
- لاین تحقیقاتی مصوب شده تا سه سال غیر قابل تغییر است مگر اینکه هیچ عنوان طرح تحقیقاتی با آن لاین به تصویب نرسیده باشد.

- پس از سه سال نیز در صورت داشتن یک طرح تحقیقاتی در دست اجرا تقاضای تغییر لاین تحقیقاتی قابل بررسی خواهد بود.
- هر محقق سالانه می تواند یک تحقیق حداکثر تا دو میلیون تومان خارج از لاین تحقیقاتی خود انجام دهد و استفاده مجدد از این بند در سال بعد منوط به اتمام طرح قبلی و چاپ مقاله مربوط به آن می باشد.
- دانشجویان مقطع کارشناسی یا دکتری عمومی در اولین طرح تحقیقاتی به عنوان مجری اصلی از داشتن لاین تحقیقاتی معافند.
- پایان نامه هایی که با لاین تحقیقاتی استاد راهنمای اول همخوانی ندارد، رد نمی شود بلکه سقف بودجه قابل تعلق از طرف معاونت پژوهشی به پایان نامه آن مقطع برای چنین پایان نامه ای یک سوم می شود.
- عنوان لاین تحقیقاتی نوشته شده در پروپوزال محققین از سایت معاونت تحقیقات و فناوری قسمت گرایش های تحقیقاتی مورد بررسی و راستی آزمایی قرار می گیرد.

پیوست ۱

بسمه تعالی

فرم درخواست و پیشنهاد لاین تحقیقاتی

سرپرست محترم مدیریت توسعه پژوهش، ارزیابی تحقیقات و هماهنگی مراکز تحقیقاتی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

با سلام و احترام

بدین وسیله گرایش تحقیقاتی پیشنهادی اینجانب تحت عنوان (به ترتیب اولویت):

درخواست تغییر گرایش تحقیقاتی اینجانب به عنوان (به ترتیب اولویت):

..... ۱.

..... ۲.

..... ۳.

جهت دستور اقدام مقتضی حضور جنابعالی اعلام می گردد.

امضا:

نام و نام خانوادگی

تاریخ:

عنوان/ سمت :

محل کار :

تلفن محل کار : تلفن همراه :

آدرس مکاتبه ای جهت ارسال پاسخ (ایمیل ذکر نشود):

توجه: ارائه هر سه اولویت ضروری نیست و در یک زمان تنها یک گرایش تحقیقاتی برای هر فرد قابل تصویب می باشد.

پیوست ۲

فرم ارزشیابی طرح تحقیقاتی در دفتر پژوهش های کاربردی معاونت بهداشتی

شماره طرح:

نام مجری:

محل کار:

عنوان طرح:

ردیف	موضوع	ردیف	موضوع	ردیف	موضوع
۱	عنوان	۶-۲	آیا منابع مورد استفاده معتبر و علمی می باشند؟		
۱-۱	آیا عنوان طرح جزء اولویتهای پژوهشی واحد مربوطه می باشد؟	۶-۳	آیا منابع مورد استفاده به روز می باشند؟		
۱-۲	آیا طرح پژوهشی برای بار اول انجام می شود؟ (تکراری نیست)	۷	جدول متغیر ها		
۱-۳	آیا مجری لاین تحقیقاتی دارد؟	۷-۱	آیا جدول متغیرها بطور کامل تکمیل شده است؟		
۲	چکیده	۷-۲	آیا در جدول به تمام متغیرهای پژوهش اشاره شده است؟		
۲-۱	آیا چکیده طرح شامل خلاصه ای از بخش های ضرورت اجرا، اهداف کلی و اختصاصی، سوالات پژوهشی، روش اجرا و شیوه های تجزیه و تحلیل یافته ها می باشد؟	۷-۳	آیا نقش و نوع متغیرها بطور صحیح نگاشته شده است؟		
۲-۲	آیا از واژه های کلیدی متناسب با طرح استفاده شده است؟	۸	روش اجرا		
۳	بیان مساله	۸-۱	آیا نوع مطالعه ذکر شده، صحیح است؟		
۳-۱	آیا علت پرداختن به این مساله و اهمیت و ضرورت آن ذکر شده است؟	۸-۲	آیا زمان و مکان مطالعه نوشته شده است؟		
۳-۲	پیشینه پژوهش (بررسی متون) ذکر شده است؟	۸-۳	آیا جامعه آماری و نمونه پژوهش نوشته شده است؟		
۳-۳	شرایط فعلی یا وضعیت موجود مشکل یا مساله بیان شده است؟	۸-۴	آیا معیارهای قابل قبول (ورود و خروج از مطالعه) نوشته شده است؟ ☐ معیار ورود ☐ معیار خروج		
۳-۴	در انتهای بیان مساله، هدف پژوهش بطور واضح بیان شده است؟	۸-۵	آیا حجم نمونه و روش نمونه گیری نوشته شده است؟ ☐ حجم نمونه ☐ روش نمونه گیری		
۳-۵	شماره رفرنس ها به ترتیب ارائه در متن آورده شده است؟	۸-۶	آیا روش های جمع آوری اطلاعات ذکر شده است؟		
۴	تعاریف واژه ها	۸-۷	آیا روایی و پایایی ابزار گرد آوری داده ها ذکر شده است؟		
۴-۱	تعریف علمی واژه ها ذکر شده است؟	۸-۸	آیا روش انجام کار ذکر شده است؟		
۴-۲	تعاریف علمی با ارائه شماره منبع نوشته شده اند؟	۸-۹	آیا نرم افزار آماری و آزمون های مورد استفاده ذکر شده اند؟		
۴-۳	در صورت عدم تطابق تعریف علمی با تعریف عملی، واژه ها تعریف عملی شده اند؟	۸-۱۰	آیا آزمون های مورد استفاده متناسب با متغیر های مورد بررسی می باشند؟		
۵	اهداف و فرضیات	۸-۱۱	جدول زمانی مراحل اجرا و پیشرفت کار بطور کامل و صحیح تکمیل گردیده است؟		
۵-۱	آیا هدف/ اهداف کلی و اختصاصی در راستای عنوان نگاشته شده اند؟ (با عنوان مطابقت دارند)	۸-۱۲	آیا در اجرای این طرح، ملاحظات اخلاقی رعایت شده است؟		
۵-۲	آیا اهداف اختصاصی قابل اندازه گیری می باشند؟	۸-۱۳	آیا پرسشنامه با اهداف همخوان است؟		
۵-۳	آیا اهداف اختصاصی بطور صحیح (شامل متغیر مورد مطالعه، زمان، مکان و جمعیت مورد مطالعه) نگاشته شده اند؟	۹	جدول هزینه ها		
۵-۴	آیا اهداف بخش چکیده طرح با اهداف مطرحه در پروپوزال یکسان است؟	۹-۱	آیا جداول هزینه با توجه به جدول پرداخت هزینه حق الزحمه تحقیقاتی و طبق دستورالعمل های معاونت پژوهشی تکمیل شده اند؟		
۵-۵	آیا در صورت تحلیلی بودن طرح، فرضیات نوشته شده اند؟	۹-۲	در صورت تامین اعتبار از سایر بخش ها به نام سازمان اشاره شده است؟		
۵-۶	آیا سوالات پژوهشی بطور صحیح (جمله ای پرسشی و بدون ابهام) نگاشته شده اند؟	۹-۳	آیا مجری طرح را امضا نموده است؟		
۵-۷	آیا سوالات پژوهشی با اهداف همسان است؟	۱۰	آیا مشکلات اجرایی در خصوص انجام طرح نوشته شده است؟		
۶	فهرست منابع	۱۱	آیا پیشنهادات و کاربرد یافته های طرح نوشته شده است؟		
۶-۱	آیا فهرست منابع بر اساس الگوی ونکوور نگاشته شده است؟				

پیوست ۳

اسامی مراکز تحقیقاتی و رشد (برگرفته از سایت معاونت پژوهشی و فناوری در سال ۱۳۹۴)

۸. مرکز تحقیقات قلب و عروق
۹. پژوهشکده قلب و عروق اصفهان
۱۰. مرکز تحقیقات بازتوانی قلبی
۱۱. مرکز تحقیقات پرفشاری خون
۱۲. مرکز تحقیقات بیماری های گرمسیری و عفونی
۱۳. مرکز تحقیقات بیماری های پوست و سالک
۱۴. مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم
۱۵. مرکز تحقیقات علوم رفتاری
۱۶. مرکز تحقیقات علوم دندانپزشکی ترابی نژاد
۱۷. مرکز تحقیقات آموزش پزشکی
۱۸. مرکز تحقیقات فیزیولوژی کاربردی
۱۹. مرکز تحقیقات علوم دارویی
۲۰. مرکز تحقیقات پردازش تصویر و سیگنال پزشکی
۲۱. مرکز تحقیقات فناوری اطلاعات در علوم سلامت
۲۲. مرکز تحقیقات علوم انسانی سلامت
۲۳. مرکز تحقیقات اقتصاد سلامت
۲۴. مرکز تحقیقات علوم اعصاب
۲۵. مرکز تحقیقات بیماریهای کلیوی
۲۶. مرکز تحقیقات بیماریهای چشم
۲۷. مرکز تحقیقات پرستاری و مامایی
۲۸. مرکز پژوهش های طب سنتی ایرانی
۲۹. مرکز تحقیقات شکاف لب و کام
۳۰. مرکز تحقیقات علوم دارویی
۳۱. مرکز تحقیقات بیو انفورماتیک
۳۲. مرکز رشد فناوری مواد و تجهیزات پزشکی

